

Directie Jeugd
Opgesteld door

Aan

Staatssecretaris JPS

Deadline: 13 juni 2025

nota

TER BESLISSING

Richtlijn gezond en verantwoord scherm- en sociale
mediagebruik

Datum
11 juni 2025

Kenmerk
4137524-1084472-J

Bijlage(n)
1

1. Aanleiding

Begin juni ontvingen wij de definitieve versie van de richtlijn gezond en verantwoord scherm- en sociale media gebruik. De richtlijn zal met een aparte Kamerbrief worden aangeboden aan de Tweede Kamer.

Bijgevoegd vindt u deze Kamerbrief. Onder de kernpunten staan de hoofdlijn van de richtlijn beschreven, alsmede enkele aandachtspunten vanuit het afstemmingsproces.

2. Geadviseerd besluit

Graag uw akkoord op de Kamerbrief bij de richtlijn gezond en verantwoord scherm- en sociale mediagebruik?

3. Kernpunten

- De insteek van het onderzoek naar een richtlijn voor gezond en verantwoord scherm- en sociale mediagebruik was om tot een breed gedragen landelijke richtlijn en adviezen te komen met aandacht voor wetenschappelijke onderbouwing, maatschappelijke relevantie en haalbaarheid.
- De richtlijn voor gezond en verantwoord scherm- en sociale mediagebruik is tot stand gekomen door middel van co-creatie met diverse deskundigen/experts. Ook ouders en jongeren zijn geraadpleegd.
- De richtlijn is bedoeld voor alle opvoeders van kinderen (0-16 jaar) die in Nederland opgroeien.
- Het doel van de richtlijn is:
 - Het vergroten van kennis over en bewustwording van mogelijkheden om bij te dragen aan het gezonde schermgebruik van kinderen.
 - Het stimuleren van normen voor gezond schermgebruik van kinderen.
- Gezond schermgebruik is te definiëren in vier kenmerken:
 - Leeftijdsadequaat: Het kind gebruikt overwegend media die aansluiten bij hun cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling.
 - Samen: Het kind gebruikt overwegend media in het bijzijn van of in interactie met anderen.
 - In balans: Het kind besteedt, naast het gebruik van media, voldoende tijd aan beweging, slaap en andere schermvrije activiteiten.
 - Positief: Het kind is niet afhankelijk van een scherm om zich te vermaken of om zijn/haar emoties te reguleren.

- De leeftijdsadviezen in de richtlijn zijn belangrijk, maar de richtlijn omvat meer. Enkel leeftijdsadviezen zorgen niet voor de noodzakelijke bewustwording en bieden op zichzelf ook niet het handelingsperspectief dat ouders ondersteunt in de online opvoeding. Het is belangrijk, ook met het oog op de onderbouwing van de richtlijn en het draagvlak, dat dit in communicatie-uitingen ook tot uitdrukking komt.

Datum

11 juni 2025

Kenmerk

4137524-1084472-J

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Het draagvlak vanuit de politiek voor een richtlijn voor schermgebruik en sociale media en leeftijdsadviezen is groot. Regelmatig komen onderzoeken en berichten naar buiten die zien op dit thema, zoals ook de onlangs gepubliceerde KidsRight Index 2025. Er zijn verschillende moties ingediend rondom dit thema.

Er staan nog meerdere moties open die hierop zien:

- Motie lid van der Werf c.s. verzoekt de regering om vanuit gezondheidsperspectief binnen de richtlijnen voor verantwoord socialmedia- en schermgebruik te komen tot (gedifferentieerde) leeftijdsgrenzen voor socialmediaplatforms, en specifiek daarbinnen vast te stellen hoe een onderbouwde leeftijdsgrens, zoals de door andere landen geopperde 15 jaar, als norm gesteld kan worden voor social media die gebruikmaken van verslavende technieken; verzoekt de regering op basis hiervan zich met gelijkgestemde landen in te spannen voor heldere regels voor techbedrijven om de gezondheid van jongeren te beschermen en daarbij aan te sturen op uniformering en handhaving van leeftijdsgrenzen voor social media. *(Deze motie wordt afgedaan met de publicatie van de richtlijn.)*
- Motie leden Eerdmans en Krul. Verzoekt de regering om samen met de GGD GHOR over maatregelen (tegen gezondheidsproblemen als gevolg van gebruik sociale media) in gesprek te gaan, en de Kamer in 2025 een plan de campagne voor te leggen. *(Deze motie wordt afgedaan met de publicatie van de richtlijn.)*
- Motie lid Kathmann c.s. Verzoekt de regering om samen met jongeren en experts op het gebied van gezondheid, jeugd en media te komen tot één nationale richtlijn over verantwoorde schermtijd en telefoongebruik voor verschillende leeftijden; Verzoekt de regering om vervolgens te bekijken hoe deze richtlijn zo goed mogelijk ondersteund kan worden in bestaande normen, wetten en regelgeving. *(Motie ligt bij BZK.)*
- Motie leden Kathmann en van der Werf. Verzoekt de regering te komen met een vorm van een richtlijn voor schermtijd en die als bijsluiter toe te voegen bij de verkoop van devices. *(Motie ligt bij BZK.)*

Hiernaast is een initiatiefnota aangeboden door de leden Ceder en Six Dijkstra over online kinderrechten. In de nota worden een aantal maatregelen voorgesteld die o.a. ook zien op de balans tussen scherm- en schermvrije activiteiten en de toegankelijkheid van *dumb phones*. Mogelijke norm die zij noemen in deze nota voor smartphones is 15 jaar.

Ook vanuit D66 lid van der Werf is een initiatiefnota aangeboden 'het digitale kinderwetje' die ziet op plannen om kinderen tegen de invloed van Big Tech¹. Drie thema's staan centraal:

- schermstrijd: thuis en op school;
- strengere regelgeving voor Big Tech;
- digitale weerbaarheid.

Datum

11 juni 2025

Kenmerk

4137524-1084472-J

Er moet nog een reactie worden opgesteld op de initiatiefnota's.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Het draagvlak vanuit de samenleving en maatschappelijke partijen is groot. 17 maatschappelijke organisaties zijn betrokken geweest bij totstandkoming van de richtlijn. Hiernaast zijn de richtlijn en adviezen ook getoetst door een wetenschappelijke commissie, ouders en jongeren. Ook zijn organisaties betrokken geweest via de kennisdag van Netwerk Mediawijsheid.

Er is geen sprake van consensus ten aanzien van de leeftijdsadviezen. Wel is een meerderheid van de betrokkenen voor leeftijdsadviezen voor sociale media.

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld

n.v.t.

d. Gevolgen administratieve lasten

n.v.t.

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties

Geen financiële gevolgen. Wel zullen er uitvoeringsorganisaties en maatschappelijke organisaties betrokken worden bij de implementatie van de richtlijn.

f. Juridische aspecten haalbaarheid

n.v.t.

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

BZK, OCW, JenV en EZK zijn betrokken bij de totstandkoming van de richtlijn.

h. Toezeggingen

Bij het tweeminutendebat over het advies van de deskundigencommissie heeft u een toezegging gedaan om in de Kamerbrief aandacht te besteden aan de KidsRight Index 2025 en de conclusies ten aanzien van de risico's van sociale media op de mentale gezondheid. Deze toezegging is verwerkt in de Kamerbrief.

i. Fraudetoets

n.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.